

13.05.2024

VVDnr-2021-919

Inrikesministeriet  
Polisstyrelsen  
Polisinrättningen i Helsingfors

## **Diskrimineringsombudsmannens rekommendationer till vidare åtgärder vad gäller den preventions- och informationsinsamlingsoperation som polisinrättningen i Helsingfors riktat mot romer**

Diskrimineringsombudsmannen anordnade 23.11.2023 ett rundabordssamtal om preventions- och informationsinsamlingsoperationen Kuri1 som polisinrättningen i Helsingfors riktat mot romer under åren 2013–2015 och de frågor som Polisstyrelsens avgörande år 2023 lyft fram.

Diskrimineringsombudsmannen har tidigare, 21.12.2021, gett ett [ställningstagande och rekommendationer](#) till inrikesministeriet och Polisstyrelsen på grund av operationen. Ombudsmannen ansåg att Helsingforspolisens preventions- och informationsinsamlingsoperation Kuri1 mot romer väcker en presumtion om diskriminering på grund av etniskt ursprung. Instruktionen för operationen visade att operationen baserades på en diskriminerande instruktion som är förbjuden i diskrimineringslagen. Instruktionens anteckning om romer, mot vilka intensifierad kontroll och övervakning skulle riktas, kunde förstås på så sätt att det allmänna målet var personer som polisens antog vara romer och som rörde sig i bil eller i sällskap. I sitt ställningstagande betonade diskrimineringsombudsmannen att det finns skäl att förhålla sig till det inträffade med allvar, eftersom diskriminering på grund av etniskt ursprung är en särskilt allvarlig form av diskriminering.

Syftet med diskussionen 23.11.2023 var att erbjuda ett tillfälle att diskutera Kuri1-operationen och de frågor som kommit upp i dess vidare utredning på ett framåtblickande sätt. Utöver diskrimineringsombudsmannen deltog representanter bland annat för inrikesministeriets polisavdelning, Polisstyrelsens laglighetsövervakning, Polisinrättningen i Helsingfors och romska organisationer.

Ur perspektivet för diskrimineringsombudsmannens lagstadgade uppgifter var följande delområden de centrala frågorna under samtalet:

- 1) Hur skulle vi kunna säkerställa icke-diskriminering och efterlevnad av förbudet mot etnisk profilering i polisens verksamhet?

2) Hur skulle man kunna öka den romska befolkningens förtroende för polisen?

På basis av rundabordssamtalet rekommenderar diskrimineringsombudsmannen följande åtgärder på grund av Kuri1-operationen:

- Diskrimineringsombudsmannen rekommenderar att **Polisstyrelsen** utvecklar sin verksamhet enligt [rekommendationerna i CERD-kommitténs allmänna rekommendation nr 36](#) för att försäkra sig om att **förbudet mot etnisk profilering har anammats till fullo vid alla polisrättningar**.
- Diskrimineringsombudsmannen rekommenderar att **Polisstyrelsen utvecklar och genomför datainsamling om huruvida etnisk profilering förekommer i polisens verksamhet**. Polisen bör regelbundet samla in kvalitativ och kvantitativ information om hur polisens verksamhet har riktats mot de olika etniska minoritetsgrupperna.
- Diskrimineringsombudsmannen rekommenderar att **polisrättningarna för regelbundna diskussioner** med romer om polisverksamhet som riktas mot dem. Med öppet och ärligt informationsutbyte kan den misstro som den romska befolkningen hyser mot polisen minskas.
- Diskrimineringsombudsmannen rekommenderar att man fortsätter diskutera utvecklingen av **Polisbarometern** så att **respondentgruppen utvidgas att omfatta olika etniska minoritetsgrupper**. Polisbarometern är en uppföljnings- och utvärderingsundersökning om medborgarnas uppfattningar om polisens verksamhet och den inre säkerheten i Finland. Kunskapsunderlaget bör utvidgas även vad gäller användningen av erfarenheter och synpunkter av etniska minoritetsgrupper i utvecklingen av polisverksamheten.
- Diskrimineringsombudsmannen rekommenderar att **polisrättningarna** ser till att alla regionala delegationer för romska ärenden har en representant av polisen som medlem. Dessutom ska man också utse en polismedlem i de lokala arbetsgrupper för frågor som rör romer så att det regionala samarbetet och informationsutbytet fungerar så smidigt som möjligt.
- Diskrimineringsombudsmannen rekommenderar att **polisen satsar på mer omfattande antirasistiskt arbete på alla nivåer** samt försäkras sig med riktade åtgärder om efterlevnaden av förbudet mot etnisk profilering inom polisverksamheten. Kuri1-operationen handlade om en djup strukturell rasism som ska identifieras och erkännas för att möjliggöra icke-diskriminerande polisverksamhet och öka förtroendet för polisen. Diskrimineringsombudsmannen rekommenderar att **alla polisrättningar går igenom slutsatserna om den diskriminerande naturen av Kuri1-operationen och de diskriminerande förfarandena på alla nivåer**. Att polisledningen är engagerad och visar exempel har en stor betydelse för detta. Utvecklingen av

funktionell likabehandlingsplanering är också ett bra sätt att ingripa i strukturella likabehandlingsproblem.